

Talousarvio 2024

Taloussuunnitelma 2025-2027

Hollolan kunta
Elinvoiman palvelualue

Sisällys

Elinvoiman palvelualue	2
Organisaatio	6
Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet	7
Elinvoiman hallinto	8
Työllisyyspalvelut	13
Kuntatekniikka	15
Rakennus- ja ympäristövalvonta.....	20
Ruoka- ja siivouspalvelut.....	23
Vesihuoltolaitos	25

Elinvoiman palvelualue

Vastuuhenkilö: Elinvoimajohtaja Heli Randell

Palvelualuejohtajan katsaus

Elinvoiman palvelualue edesauttaa monipuolisten asumismahdollisuuksien syntymistä ja huolehtii yritysten toimintaedellytysten kehittämistä. Palvelualue tuottaa asumisen ja elinkeinoelämän tarvitsemat maankäytön ja kuntatekniikan palvelut, huolehtii osaltaan joukkoliikenteen suunnittelusta ja vastaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen palveluiden järjestämisestä. Lisäksi palvelualue huolehtii työllisyysasioista, elinkeinotoimen tehtävistä, joukkoliikennepalveluista (LSL) sekä päiväkotien ja koulujen ruoka- ja siivouspalveluista.

Yhtenä osakokonaisuutena vastuualueen käyttötaloudessa on varattu budjetti kunnan kiinteistöasioiden hoitoon (pl investoinnit, jotka tilataan erikseen). Työt tilataan Hollolan Tilapalvelut Oy:ltä.

Palvelualue toimii elinvoimavaliokunnan ohjauksessa tuottaen tehokkaita, taloudellisia ja asiakaslähtöisiä palveluita pääasiassa kuntalaisille. Elinvoimavaliokunnan alaisuudessa toimii seitsemän vastuualuetta: kehitys- ja kaavoituspalvelut, kuntatekniikka, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, vesihuoltolaitos, ruoka- ja siivouspalvelut, työllisyyspalvelut sekä elinvoiman hallinto (sis. elinkeinopalvelut ja joukkoliikenne).

Palvelualueen organisaatioon kuuluu ympäristöterveydenhuollon taseyksikkö. Ympäristöterveydenhuolto toimii ympäristöterveyslautakunnan alaisuudessa, joka hyväksyy taseyksikön talousarvion. Ympäristöterveyslautakunnan alaiset vastuualueet ovat: eläinlääkintähuolto, terveydensuojelu sekä ympäristöterveydenhuollon hallinto ja lautakunta. Ympäristöterveydenhuolto palvelee seudullisesti 8 kunnan tarpeita.

Palvelusuunnitelma 2024

Palvelualue jatkaa normaalia toimintaansa. Vastuualuekohtaisissa palvelusuunnitelmissa on esitetty muutokset vuoteen 2023 verrattuna sekä pääpiirteiset palvelusuunnitelmat vuosille 2025-2027. Palvelualueen strategisten hankkeiden toteutusta varten on rekrytoitu vuonna 2023 kaavasuunnittelija, projektiasiantuntija, määräaikainen ympäristötarkastaja sekä tehty kehityspäällikön tehtävään liittyvät järjestelyt. Resurssilisäys näkyy strategisten hankkeiden suunnitelmien totutusten etenemisenä.

Kunnan kehityksen ja tulevaisuuden kannalta tärkeimmät tehtävät ovat maanhankinnassa onnistuminen ja kuntakeskustan kehittäminen. Maanhankinnan pohjalta toteutetaan asumisen ja yrittämisen alueita strategisen yleiskaavan ohjaamana. Keskustan kehittämisen tavoitteena on parantaa kuntakeskuksen vetovoimaa, luoda kuntakeskuksesta hollolalaisten yhteinen asiointin ja oleskelun paikka sekä houkutella alueelle lisää palveluja. Strategisten hankkeiden rahoitus ja tavoitteet mukaan lukien elinvoiman palvelualue löytyvät kunnanhallituksen alaisesta talousarvioesityksestä.

Vuonna 2024 ja tulevana vuosina jouduttaneen esittämään, että maapoliittisen ohjelman mukaan otetaan kaikki maanhankintakeinot käyttöön, jotta maanhankinnan strategisen hankkeen tavoitteet saadaan toteutettua. Kohteet tuodaan erikseen päätöksentekoon. Tavoite on varmistaa uusien asuinalueiden toteutus ja yritysalueiden laajentaminen. Tämän hetken arvion mukaan uusien alueiden toteutusmahdollisuudet tyrehtyvät ennen vuosikymmenen loppua, jos maanhankinnassa ei päästä eteenpäin huomioiden kunnan talous.

Kuntakeskuksen kehittäminen jatkuu Hollola-talon suunnittelulla ja vuokrasopimuksen valmistelulla.

MAL-sopimuskauden 2024-2027 neuvottelut ovat alkaneet valmistelutyöllä kesäkuussa 2023. Valtion kanssa neuvottelut alkavat syyskuussa 2023. Tavoitteena on, että neuvottelut valmistuvat keväällä 2024, jonka jälkeen sovittujen toimenpiteiden toteutus alkaa/jatkuu edelliseltä sopimuskaudelta.

Ilmastosuunnitelma toteutetaan kuuden kunnan Asikkala, Hartola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Padasjoki ja Sysmä yhteisen hankkeen puitteissa. Hanke kestää kesäkuusta 2023 maaliskuuhun 2025. Hankkeen rahoitusavustus on 100 %. Suunnitelmat toteutetaan jokaiselle kunnalle omanaan. Hollolan kunnan osuuteen sisältyy strategisen hankkeen mukaan priorisointi HINKU-tavoitteista.

Investointiohjelman toteutuksella vastataan sekä kuntatekniikan, vesihuollon, palvelujen (kiinteistöt) ja väestön ja elinkeinoelämän tarpeisiin.

Palvelusuunnitelma taloussuunnitelmavuosille 2025-2027

Taloussuunnitelmavuosina ylläpidetään talousarvion mukaista palvelutuotantoa ja jatketaan strategisten hankkeiden ja investointiohjelman toteuttamista. Toiminnan kannalta on syytä kiinnittää huomiota nykyisten resurssien pysyvyyteen ja kyvykkyyteen, jotta palvelutuotanto säilyy toimintakuntoisena.

Vuonna 2025 alkaa TE24 muutoshankkeen mukaisesti työllisyyspalveluiden tarjoaminen kunnista, johon on valmistauduttu vuodesta 2021 lähtien (kuntakokeilu). Tähän liittyen palvelualueen organisaatioon on tulossa uutena osana Päijät-Hämeen työllisyyspalvelut.

Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Laki muuttaa lupajärjestelmää ja rakennustietojen ylläpitoa oleellisesti nykyisestä. Muutos edellyttää rakennusvalvonnan toiminnan laajaa läpikäymistä sisältäen mm. kunnan rakennusjärjestyksen uusimisen, kunnan hallintosäännön, rakennusvalvonnan taksan ja kaikkien asiakasohjeiden päivittämisen, sekä merkittäviä muutoksia tietojärjestelmiin.

Kaavoitukseen on hankittu resurssia kaavatöiden edistämiseksi. Strategisen hankkeen "Pitkän aikavälin aluekehityksen suunnan määrittely" yhtenä osa-alueena on tarve arvioida rakentamisprosessin resurssivahvistusta.

Toiminnalliset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovat tavoitteet)

Palvelualue Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Elinvoiman palvelualue Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Tavoitteen toteuttamiseen varattu määräraha
Keskuskorttelissa korttelin A, Hollola talon, jatkotoimenpiteistä päättäminen.	Vuokrasopimuksen hyväksyminen tai hylkääminen.	Kehityspäällikkö, elinvoimajohtaja	Sisältyy talousarvioon tulevien vuosien vuokratuloissa.
Valmistelutyö Päijät-Hämeen työllisyysalueen aloittamiseksi toteutuu.	Päijät-Hämeen työllisyysalue aloittaa 1.1.2025	Työllisyys-päällikkö	Sisältyy talousarvioon. Tehdään valmisteluun varatulla määrärahalla 9 kunnan yhteistyönä. Kuntien rahoitus perustuu asukasluukuun.
Kunnan rakennusjärjestyksen päivittäminen uuden rakentamislain mukaiseksi	Rakennusjärjestyksen laatiminen, ehdotusvaihe ja hyväksymiskäsittely 2024 aikana. Rakennusjärjestyksen voimaantulo 1.1.2025	Kehityspäällikkö	Sisältyy talousarvioon. Tehdään omana työnä.

Palvelualueen tuloslaskelmat

Elinvoiman palvelualueen sitovuus valtuustoon nähden on toimintakate.

Elinvoiman palvelualue (ilman VHL)

	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	19 736 029 €	20 410 300 €	20 318 500 €	19 177 300 €	19 297 500 €	18 999 900 €
Myyntituotot	4 801 910 €	5 232 900 €	5 815 200 €	5 668 700 €	5 557 200 €	5 614 000 €
Maksutuotot	289 823 €	383 000 €	345 000 €	402 200 €	402 200 €	402 200 €
Tuet ja avustukset	817 925 €	522 000 €	550 000 €	200 000 €	200 000 €	200 000 €
Vuokratuotot	13 620 490 €	14 090 400 €	13 170 700 €	12 714 400 €	12 946 100 €	12 591 700 €
Muut toimintatuotot	205 881 €	182 000 €	437 600 €	192 000 €	192 000 €	192 000 €
Valmistus omaan käyttöön	73 343 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €
Toimintakulut	-24 262 441 €	-23 260 600 €	-24 649 500 €	-26 587 100 €	-26 588 600 €	-26 835 900 €
Henkilöstökulut	-5 810 997 €	-5 761 900 €	-6 402 300 €	-6 317 400 €	-6 495 200 €	-6 625 600 €
Palvelujen ostot	-11 472 131 €	-10 019 300 €	-11 178 800 €	-13 502 100 €	-13 112 800 €	-13 140 500 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 264 802 €	-3 882 400 €	-3 298 400 €	-3 208 200 €	-3 528 400 €	-3 661 500 €
Avustukset	-1 595 545 €	-1 734 000 €	-1 743 000 €	-1 734 000 €	-1 734 000 €	-1 734 000 €
Muut toimintakulut	-2 118 966 €	-1 863 000 €	-2 027 000 €	-1 825 400 €	-1 718 200 €	-1 674 300 €
TOIMINTAKATE	-4 453 069 €	-2 800 300 €	-4 281 000 €	-7 359 800 €	-7 241 100 €	-7 786 000 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 497 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
VUOSIKATE	-4 456 566 €	-2 800 300 €	-4 281 000 €	-7 359 800 €	-7 241 100 €	-7 786 000 €
Poistot ja arvonalentumiset	-8 064 908 €	-7 960 300 €	-6 294 500 €	-6 755 200 €	-7 257 700 €	-7 918 100 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 118 500 €	-6 637 000 €	-6 294 500 €	-6 755 200 €	-7 257 700 €	-7 918 100 €
Arvonalentumiset	-946 408 €	-1 323 300 €				
Poistoero, varausten ja rahastojen muutokset	0 €	250 000 €	250 000 €	463 300 €	826 600 €	1 553 300 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-12 521 474 €	-10 510 600 €	-10 325 500 €	-13 651 700 €	-13 672 200 €	-14 150 800 €

Vesihuoltolaitoksen sitovuus valtuustoon nähden on tilikauden yli/alijäämä

Hollolan Vesihuoltolaitos

	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	4 674 154 €	4 852 500 €	4 621 700 €	4 804 400 €	4 959 400 €	5 160 700 €
Myyntituotot	4 630 487 €	4 852 500 €	4 621 700 €	4 804 400 €	4 959 400 €	5 160 700 €
Tuet ja avustukset	43 667 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Toimintakulut	-2 500 808 €	-2 759 500 €	-2 558 400 €	-2 670 100 €	-2 761 800 €	-2 903 700 €
Henkilöstökulut	-84 678 €	-141 300 €	-74 300 €	-76 000 €	-77 700 €	-79 600 €
Palvelujen ostot	-2 251 507 €	-2 479 500 €	-2 335 400 €	-2 435 400 €	-2 515 400 €	-2 655 400 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-155 213 €	-130 300 €	-140 300 €	-150 300 €	-160 300 €	-160 300 €
Muut toimintakulut	-9 411 €	-8 400 €	-8 400 €	-8 400 €	-8 400 €	-8 400 €
TOIMINTAKATE	2 173 347 €	2 093 000 €	2 063 300 €	2 134 300 €	2 197 600 €	2 257 000 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-305 820 €	-307 900 €	-305 100 €	-304 700 €	-304 200 €	-303 800 €
VUOSIKATE	1 867 527 €	1 785 100 €	1 758 200 €	1 829 600 €	1 893 400 €	1 953 200 €
Poistot ja arvonalentumiset	-1 927 736 €	-1 785 100 €	-1 758 200 €	-1 829 600 €	-1 893 400 €	-1 953 200 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 927 736 €	-1 733 100 €	-1 758 200 €	-1 829 600 €	-1 893 400 €	-1 953 200 €
Arvonalentumiset	0 €	-52 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Poistoero, varausten ja rahastojen muutokset	4 631 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-55 578 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Määrärahan jakautuminen vastuualueittain

Kuntatekniikka

	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	384 168 €	357 500 €	361 500 €	361 500 €	361 500 €	361 500 €
Valmistus omaan käyttöön	73 343 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €
Toimintakulut	-2 550 068 €	-2 740 500 €	-2 792 100 €	-2 785 500 €	-2 820 100 €	-2 855 400 €
TOIMINTAKATE	-2 092 558 €	-2 333 000 €	-2 380 600 €	-2 374 000 €	-2 408 600 €	-2 443 900 €

Elinvoiman hallinto

	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	1 170 601 €	985 000 €	1 150 000 €	1 150 000 €	1 150 000 €	1 150 000 €
Toimintakulut	-5 454 971 €	-2 597 300 €	-3 325 900 €	-3 333 600 €	-3 392 900 €	-3 402 400 €
TOIMINTAKATE	-4 284 371 €	-1 612 300 €	-2 175 900 €	-2 183 600 €	-2 242 900 €	-2 252 400 €

Työllisyyspalvelut

	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	462 482 €	307 000 €	694 000 €	6 600 €	6 600 €	6 600 €
Toimintakulut	-3 082 135 €	-3 164 400 €	-3 697 400 €	-6 34 000 €	-6 353 600 €	-6 367 500 €
TOIMINTAKATE	-2 619 653 €	-2 857 400 €	-3 003 400 €	-6 333 400 €	-6 347 000 €	-6 360 900 €

Kehitys- ja kaavoituspalvelut

	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	1 086 518 €	1 098 000 €	1 508 900 €	1 422 100 €	1 230 100 €	1 191 100 €
Toimintakulut	-1 423 862 €	-1 651 200 €	-1 914 500 €	-1 932 800 €	-1 501 700 €	-1 520 900 €
TOIMINTAKATE	-337 344 €	-553 200 €	-405 600 €	-510 700 €	-271 600 €	-329 800 €

Rakennus- ja ympäristövalvonta

	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	197 340 €	299 000 €	255 000 €	255 000 €	255 000 €	255 000 €
Toimintakulut	-800 827 €	-848 000 €	-881 900 €	-789 300 €	-804 000 €	-819 300 €
TOIMINTAKATE	-603 487 €	-549 000 €	-626 900 €	-534 300 €	-549 000 €	-564 300 €

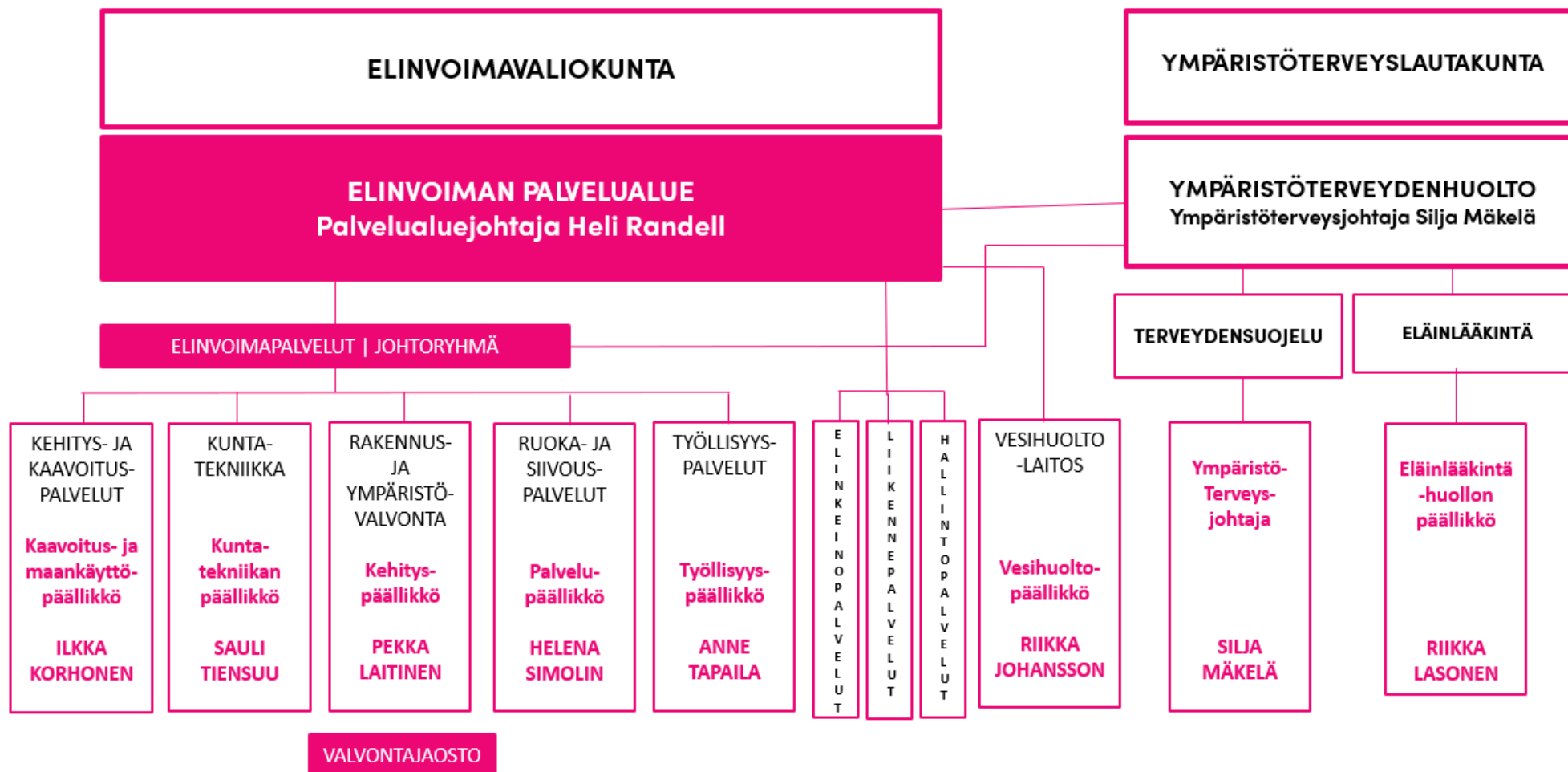
Kiinteistöpalvelut

	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	12 712 700 €	13 223 900 €	12 216 300 €	11 750 000 €	11 971 700 €	11 607 300 €
Toimintakulut	-7 259 724 €	-8 149 000 €	-7 921 900 €	-7 190 800 €	-7 410 700 €	-7 459 000 €
TOIMINTAKATE	5 452 976 €	5 074 900 €	4 294 400 €	4 559 200 €	4 561 000 €	4 148 300 €

Siivous- ja ruokapalvelut

	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	3 722 221 €	4 139 900 €	4 132 800 €	4 232 100 €	4 322 600 €	4 428 400 €
Toimintakulut	-3 690 854 €	-4 110 200 €	-4 115 800 €	-4 215 100 €	-4 305 600 €	-4 411 400 €
TOIMINTAKATE	31 367 €	29 700 €	17 000 €	17 000 €	17 000 €	17 000 €

Elinvoiman palvelualueen organisaatio

Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Kuntien ilmastosuunnitelmat
Kuvaus	Kunnalle laaditaan ilmastosuunnitelma, jolla on vertailuarvo muihin maakunnan kuntien suunnitelmiin.
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Annariina Keto

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Hollolan vaikuttavimmat ilmasto- ja ympäristöteot
Kuvaus	Listauksen päivittäminen ja täytön kehittäminen kunnassa kaikilla palvelualueilla.
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Annariina Keto

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Kaupunkipyöräjärjestelmän laajentaminen Hollolaan Lahdesta
Kuvaus	MAL-sopimuksen suunnitelman mukaisesti selvitetään yhteistyömallin mahdollisuus ja tarvittavat resurssit (talous, henkilötyötunnit).
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Annariina Keto

Vastuualue	Elinvoiman palvelualue
Toimenpide	Monta luontoa – Monta mahdollisuutta luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma 2023-2025 (kh 18.9.2023)
Kuvaus	Esitetyt toimenpiteet vuodelle 2024 ohjelmassa, mm. suo ympäristön parantaminen rakenteilla.
Tavoiteaikataulu	2024
Vastuutaho	Annariina Keto

Elinvoiman hallinto

Vastuhenkilö: Heli Randell

Vastuualuepäällikön katsaus

Elinvoiman hallintovastuualue vastaa elinkeinoelämän ja joukkoliikenteen palveluista. Vastuualueella huolehditaan palvelualueen yhteisistä kehittämisprojekteista, ilmastotyön koordinoinnista kunnan tavoitteiden mukaisesti, laajan luontoaihealueen kehittämisestä sekä hanketyöstä. Lisäksi vastuualueelle kuuluu kunnan kiinteistöjen hoidon, kunnossapidon ja kiinteistöinvestointien kustannukset. Käytännön työt toteutetaan Hollolan Tilapalvelut Oy:ssä, joka on kunnan 100 prosenttisesti omistama yhtiö.

Vastuualueella hoidetaan metsänhoitoon liittyvät toimet, tulot ja kustannukset kohdistuvat kehitys- ja kaavoituspalveluiden vastuualueelle. Kunnan maaomaisuuden hallintaan kuuluu myös tavoitteellinen talous- ja taajamametsien hoito aiemmin hyväksytyjen metsäsuunnitelmien mukaisesti. Asiantuntijapalvelut ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Liikennepalvelut

Liikennepalvelut -tulosyksikkö osallistuu LSL-liikenteen seudulliseen ja kuntakohtaiseen kehittämiseen sekä vastaa kunnan oman palveluliikenteen (Hoppa) sekä asiointiliikenteen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Seudullisesti ja kuntakohtaisesti käynnissä on joukkoliikenteen palvelutasotarkastelu, jossa otetaan kantaa nykyiseen ja tulevien vuosien palvelutasoon mm. seuraavien sopimuskausien hankintojen yhteydessä kohteittain.

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalvelut jatkaa hyväksi todettua yrityskenttäyhteistyötä, kehittää toimenpiteitä ja yritysystävällisyysyötä sekä monikanavaista tiedottamista. Tämä tarkoittaa monimuotoista vuorovaikutusta sekä kehittävää dialogia alueen yritysten, yrittäjien, yhteistyökumppaneiden, kunnan virkamiesten sekä johdon välillä. Strategian hankkeen - kehittyvät yritykset - kehittyvä kunta - sisältö rakentuu tämän tekemisen ja yhteistyön ydinasioista ja kehittämistarpeista.

Yritystonttien myyntiin ja vuokraukseen tarvitaan lisää panoksia. Yritystonteille pyritään saamaan parempaa näkyvyyttä, tunnettuutta ja houkuttelevuutta mm. käyttäen uusia kotisivuja entistä parempana laskeutumisalustana markkinoinnin / myynnin toimenpiteissä. Strategian hankkeen – vetovoimaiset yritysalueet - toimenpiteitä toteuttaen raivataan sijoittumisen haasteita ja kehitetään Hollolan kykyä palvella sijoittuvia ja sijoittumisesta kiinnostuneita yrityksiä paremmin. Näin parannetaan niin yritysalueiden kilpailukykyä ja koko alueen vetovoimaa. Vaatii useiden elinvoiman vastuualueiden hyvää yhteistyötä, suunnittelua, nopeita kuin myös aikaa ja resursseja vaativia toimenpiteitä. Ketteryyttä ja tulevaisuustaitoja.

Talousarvion laadinta-aikana on tiedossa, että elinkeinopäällikön rekrytointi käynnistetään. Rekrytoinnin eteneminen ja uuden elinkeinopäällikön aloittamisaikataulu vaikuttavat elinkeinopalveluihin liittyvien tavoitteiden toteutumiseen vuonna 2024.

Kiinteistöpalvelut

Hollolan kunnalle kokonaisvaltaisia kiinteistönpitoon liittyviä palveluja tuottaa Hollolan Tilapalvelu Oy. Palvelukokonaisuuteen kuuluu kiinteistöjen ylläpito ja huolto, rakennuttamisen suunnittelu ja toteutus sekä omistajapoliittisten tavoitteiden toteuttaminen omistajan tilausten mukaisesti.

Palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Liikennepalvelut

Seudullisesti valmistuvassa joukkoliikenteen palvelutasotarkastelussa otetaan kantaa nykytilanteeseen ja tulevien vuosien kehittämistarpeisiin. Seurataan ja reagoidaan joukkoliikenteen valtakunnallisessa ja seudullisessa toimintakentässä tapahtuviin erilaisiin muutoksiin (mm. kulkevat, energia-/ympäristöpolitiikka, palveluverkkorakenne, yms.).

Budjettiesityksessä on varauduttu useamman alijäämäisen vuoden jälkeen määrärahatason nostoon huomattavasti kohonneiden valtakunnallisten/seudullisten liikennöintikustannusten takia. Matkalipun hintaan on tiedossa korotusta ainakin arvonlisäverokannan muutoksen takia.

Elinkeinopalvelut

Strategiset hankkeet kattavat elinkeinopalveluiden tehtäväkokonaisuudet ja niiden kehittämisen. Yritysalueiden kilpailukykyä ryhdytään kehittämään organisaation sisäisen työskentelyn kautta paremmin yritysten tarpeita vastaavaksi. Yrityskentän kehittymisen ja kehittämisen tueksi ja selkeämmän toimintamallin luomiseksi tehdään laajaa yhteistyötä.

Tavoitteellista, ratkaisukeskeistä, parempaa, nopeampaa ja selkeämpää palvelua yrityksille niin kehittämiseen, laajentamiseen kuin myös sijoittumiseen.

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalvelut toteuttavat palvelusopimuksen mukaisesti kiinteistöjen ylläpitoa, Hollolan uimahallin peruskorjaushankkeen rakennuttamisen kilpailutusta ja rakennuttamista vuoden aikana. Peruskorjaus käynnistyy toukokuussa 2024. Yhtiö osallistuu myös keskuskorttelihankkeen talonsuunnitteluun tarvittavilla toimenpiteillä. Muilta osin yhtiö toteuttaa valtuuston hyväksymää rakentamishjelmaa 2024. Energiatehokkuuteen ja energian säästöön panostetaan vuoden aikana.

Palveluiden osalta kartoitetaan palvelusopimuksessa määriteltyjä asioita ja luodaan niiden toteuttamiseksi uusia käytäntöjä. Yhtiö osallistuu kiinteistöjen salkutuksen myötä mahdollisten myytävien kohteiden myyntiprosessiin yhteistyössä kunnan kanssa.

Palvelusuunnitelma taloussuunnitelmavuosille 2025-2027

Liikennepalvelut

Suunnitelmavuosien aikana on vakiintunut seudullinen runkolinjasto ja liikenteen palvelutaso, jolloin nykyistä parempi kunnittainen nettokustannusten seuranta sekä liikenteen vaikuttavuuden arviointi on mahdollista. Asteittain sopimuskohteiden kilpailutuksien myötä siirrytään puhtaisiin polttoaineratkaisuihin ja saataneen säästöjä liikennöintikustannuksiin. Linja-/tilausajoliikenteen järjestämisen suhde ja hyödyntäminen tulee selvittää nykyisen kohdesopimuskauden loppuun mennessä.

Elinkeinopalvelut

Strategian hankkeet ovat ohjanneet kehitystä ja ratkaisumalleja oikeaan suuntaan, yritysalueiden valmiusaste sekä myyntimateriaalit ovat kunnossa. Myyntiin ja markkinointiin pystytään panostamaan asianmukaisesti ja saadaan yritykset kiinnostumaan niin laajentamisesta kuin sijoittumisesta Hollolaan.

Yritysyhteistyö jatkuu ja kehittyy vuoden 2023 palvelusuunnitelman pohjalta ja strategian hankkeen ohjailmana. Kuitenkin ketterästi huomioiden haasteet, niiden ratkaisujen mahdollisuudet tai mahdottomuudet sekä yllättävät markkina ja toimintaympäristömuutokset.

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalvelut totuttavat suunnitelmavuosilla palvelusopimuksen mukaisesti kiinteistöjen ylläpitoa ja investointiohjelmalla kuntakonsernin päätöksenteon laajuudessa. Kiinteistöjen energiaterhokkuutta ja seuranta tehostetaan energianseurantajärjestelmän ja taloudenseurantajärjestelmän käytön tehostamisella. Yhtiö osallistuu kuntien energiaterhokkuussopimukseen ja toteuttaa sen myötä esille nousevia kehityshankkeita.

Arvio määrärahan jakautumisesta palveluittain

Elinvoiman hallinto

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	35 339 €	15 000 €	0 €
Toimintakulut	-2 969 639 €	-497 500 €	-457 700 €
TOIMINTAKATE	-2 934 299 €	-482 500 €	-457 700 €

Liikennepalvelut

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	1 135 261 €	970 000 €	1 150 000 €
Toimintakulut	-2 365 683 €	-1 953 200 €	-2 718 900 €
TOIMINTAKATE	-1 230 421 €	-983 200 €	-1 568 900 €

Elinkeinopalvelut

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintakulut	-119 650 €	-146 600 €	-149 300 €
TOIMINTAKATE	-119 650 €	-146 600 €	-149 300 €

Kiinteistöpalvelut

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	12 712 700 €	13 223 900 €	12 216 300 €
Toimintakulut	-7 259 724 €	-8 149 000 €	-7 921 900 €
TOIMINTAKATE	5 452 976 €	5 074 900 €	4 294 400 €

Erittely vastuualueen määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Liikennepalvelut, arvioitu tulojen lisäys	+ 180 000 €
Liikennepalvelut, joukkoliikenteen kuljetuskustannusten nousu (uusi runkolinja ja kulujen nousu)	+ 766 000 €
Kiinteistöpalvelut, toimintatuottojen vähennys (paloasemien myynti ja uimahallin korjaus)	- 1 008 000 €
Kiinteistöpalvelut, toimintakulujen vähennys	- 878 000 €
Kiinteistöpalvelut, PTS korjauskulujen lisäys	+ 651 000 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Liikennepalvelut			
Kuljetusoppilaiden määrä/käyttöaste linjaliikenteessä (%)	47,6	60	60
Matkustaja/Nousijamäärät kpl/v (linjaliikenne), sis. koululaiset	114 454	300 000	300 000
Nettokustannukset euro/nousu	-	2,00	3,00
Palveluliikenne (HOPPA) matkustajamäärät/v	2 411	3 000	2 700

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Elinkeinopalvelut			
Yritysten toimipisteet, kpl	1725/Q3	1 620	1 700
Uusien yritysten (sis. yksin yr.) määrä, kpl	112	130	140
Lopettaneiden yritysten (sis. yksin yr.) määrä	72	80	80
Kuntabarometri/yrityksystävällisyys (asteikko 1-5) (tulos/vastaajamäärä) - mitataan vain joka toinen vuosi.	3,12 (72)	ei kyselyä	3 (75)

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kiinteistöpalvelut			
Kiinteistöjen korjausvelka (M€)	6,2	7,5	3,5
Energiatehokkuus, sähkö (kW/m3)	16,4	16	15,2
Energiatehokkuus, lämpö (kW/m3)	27,7	35	25

Tuloslaskelmat

Elinvoiman hallinto

	TP2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	1 170 601 €	985 000 €	1 150 000 €
Myyntituotot	810 617 €	770 000 €	950 000 €
Tuet ja avustukset	355 984 €	215 000 €	200 000 €
Muut toimintatuotot	4 000 €	0 €	0 €
Toimintakulut	-5 454 971 €	-2 597 300 €	-3 325 900 €
Henkilöstökulut	-512 208 €	-366 000 €	-374 800 €
Palvelujen ostot	-4 829 080 €	-2 101 400 €	-2 802 400 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 769 €	-1 700 €	-1 700 €
Avustukset	-24 000 €	-24 000 €	-24 000 €
Muut toimintakulut	-83 914 €	-104 200 €	-123 000 €
TOIMINTAKATE	-4 284 371 €	-1 612 300 €	-2 175 900 €
VUOSIKATE	-4 284 371 €	-1 612 300 €	-2 175 900 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-4 284 371 €	-1 612 300 €	-2 175 900 €

Kiinteistöpalvelut

	TP2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	12 712 700 €	13 223 900 €	12 216 300 €
Myyntituotot	8 149 €	8 000 €	8 000 €
Vuokratuotot	12 703 575 €	13 215 900 €	12 208 300 €
Muut toimintatuotot	976 €	0 €	0 €
Toimintakulut	-7 259 724 €	-8 149 000 €	-7 921 900 €
Henkilöstökulut	-99 243 €	0 €	0 €
Palvelujen ostot	-3 831 736 €	-4 664 200 €	-4 721 600 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 021 114 €	-2 599 000 €	-1 967 800 €
Muut toimintakulut	-1 307 630 €	-885 800 €	-1 232 500 €
TOIMINTAKATE	5 452 976 €	5 074 900 €	4 294 400 €
VUOSIKATE	5 452 976 €	5 074 900 €	4 294 400 €
Poistot ja arvonalentumiset	-5 060 888 €	-5 160 800 €	-3 678 000 €
Poistoero, varausten ja rahastojen muutokset	0 €	250 000 €	250 000 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	392 088 €	164 100 €	866 400 €

Työllisyyspalvelut

Vastuuhenkilö: Anne Tapaila

Vastuualuepäällikön katsaus

Työllisyyspalvelut vastualueen ensimmäinen vuosi on sujunut odotusten mukaisesti. Työllisyyspalvelut tuottavat lain työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (1269/2020) mukaisesti yritys- ja henkilöasiakkaiden palvelut osana Lahden seudun kuntakokeilua. Kuntakokeilun kolmas toimintavuosi on vahvistanut entisestään työllisyyspalveluiden vaikuttavuutta työttömyyden vähentämiseen, jossa erityisenä painopisteenä on ollut työttömien työnhakija-asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn arviointi mm. Kunnontiimissä. Pilottiyhteistyö hyvinvointikeskuksen kanssa on ollut tärkeä osa tätä työtä, ja arviointiprosessia ja yhteistyön muotoja on saatu vakiinnutettua. Työllisyyspalvelujen uudet toimitilat on otettu käyttöön Tiilijärventielle, ja asiakastyö on ollut niissä entistä sujuvampaa. Oma neuvotteluhuone on myös mahdollistanut helpommin monialaisen yhteistyön muiden toimijoiden kanssa.

Vuoden aikana on käynnistetty yritysten kontaktointia, ja loppuvuodesta työllisyyspalvelut tuottavat erilaisia tiedotustilaisuuksia niin yrityksille kuin työnhakijoille vahvistamaan työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtaamista, mm. Työpaikkatreffit.

Vuoden aikana on myös aloitettu yhdeksän kunnan yhteisin resurssein uuden työllisyysalueen valmistelutyö, jonka työnimenä on Päijät-Hämeen työllisyysalue. Valmistelutyön rahoituksessa on ollut mukana myös Päijät-Hämeen liitto. Valmistelutyö jatkuu tiiviinä vuoden 2024 ajan, ja toiminta käynnistyy näillä näkymin 1.1.2025.

Vastualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Lahden seudun kuntakokeilu, Hollolan ja muiden kuntien osalta, jatkuu vuoden 2024 loppuun asti ja etenee omalla painollaan. Kuntakokeilun toimintamalli on todettu hyväksi, ja siitä viedään parhaat käytännöt Päijät-Hämeen työllisyysalueelle.

Kuntakokeilun osalta keskitytään edelleen hiomaan erityisesti työ- ja toimintakyvyn palveluprosessia, jotta asiakas olisi oikeassa palvelussa, ja lopputuloksena hänelle sopivalla polulla kohti työllistymistä tai eläkemahdollisuuksia. Näin puretaan rakennetyöttömyyttä, jota on kertynyt runsaasti viime vuosikymmenien aikana. Omavalmentajien, työkykykoordinaattorin, työttömien terveydenhoitajien, toimistovastaavan ja Kunnontiimin toimijoiden yhteistyö on tässä toiminnassa oleellista, ja tätä prosessia hiotaan entisestään vuoden aikana.

Työllisyyspalvelujen vastuualueelle kuuluu Päijät-Hämeen työllisyysalueen valmistelutyö, jossa valmistellaan alueen itsenäisesti toteutettavaksi työvoimaviranomaisen toimia ja palveluja henkilöasiakkaalle. Valmistelutyö rahoitetaan yhdeksän kunnan yhteisin resurssein. Kaikkien muiden lakisääteisten työ- ja elinkeinopalvelujen osalta tehdään sopimuksellista yhteistyötä Päijät-Hämeen toisen työvoimaviranomaisen, Lahden kaupungin, kanssa. Tähän sisältyy kahden työvoimaviranomaisen mm. yrityksille työvoiman hankintaan liittyvä yhteistyö elinkeinoyhtiö Ladecin ja alueen koulutustoimijoiden kanssa

Hollola tulee toimimaan tulevan Päijät-Hämeen työllisyysalueen vastuukuntana, joten tämä tuo lisätyötä valmistelun osalta myös kunnan konsernipalveluihin mm. henkilöstöpalveluihin, talouspalveluihin ja it-palveluihin.

Vastualueen palvelusuunnitelma taloussuunnitelmavuosille 2025-2027

Suunnitelman mukaan Päijät-Hämeen työllisyysalue aloittaa toimintansa erillisenä taseyksikkönä elinvoiman palvelualueella vuoden 2025 alusta. Työllisyyspalvelujen vastualueen toiminta jatkuu itsenäisenä kustannusyksikkönä elinvoiman palvelualueella. Työllisyyspalvelujen toiminnan vaikuttavuus näkyy työttömyysasteen laskuna ja elinvoiman vahvistumisena hyvässä yhteistyössä uutena työvoimaviranomaisena toimivan Päijät-Hämeen työllisyysalueen kanssa.

Erittely vastualueen määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Työllisyyspalvelut

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	462 482 €	307 000 €	694 000 €
Toimintakulut	-3 082 135 €	-3 164 400 €	-3 697 400 €
TOIMINTAKATE	-2 619 653 €	-2 857 400 €	-3 003 400 €

Palkkatukitulojen lisäys	+ 43 000 €
Päijät-Hämeen työllisyysalueen perustamisen selvitystyön vaikutus nettolisäys	+ 165 000 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Työllisyyspalvelut			
Suunnitelmavelka 41% 9/2021	57,2	<35%	<35%
Palkkatuella työllistettyjen määrä (57hlö)/2021)	85	80	70

Tuloslaskelma

Sitovuus valiokuntaan nähden on toimintakate.

Työllisyyspalvelut

	TP2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	462 482 €	307 000 €	694 000 €
Myyntituotot	500 €	0 €	98 400 €
Tuet ja avustukset	461 941 €	307 000 €	350 000 €
Muut toimintatuotot	40 €	0 €	245 600 €
Toimintakulut	-3 082 135 €	-3 164 400 €	-3 697 400 €
Henkilöstökulut	-1 532 134 €	-1 450 100 €	-1 632 200 €
Palvelujen ostot	-88 894 €	-130 500 €	-465 000 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 328 €	-12 800 €	-20 600 €
Avustukset	-1 394 545 €	-1 525 000 €	-1 534 000 €
Muut toimintakulut	-32 235 €	-46 000 €	-45 600 €
TOIMINTAKATE	-2 619 653 €	-2 857 400 €	-3 003 400 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 €	0 €	0 €
VUOSIKATE	-2 619 681 €	-2 857 400 €	-3 003 400 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-2 619 681 €	-2 857 400 €	-3 003 400 €

Kuntatekniikka

Vastuhenkilö: Sauli Tiensuu

Vastuualuepäällikön katsaus

Kuntatekniikan vastuualueelle kuuluvat liikennealueiden (kadut, kevyen liikenteen väylät, parkkialueet, sillat sekä katu- ja liikennevalot), puistojen ja yleisten alueiden (puistot, tori ja aukiot sekä leikkipaikat) sekä liikuntapaikkojen ja -alueiden (Heinsuon urheilukeskus, jäähallin jäänhoito, urheilukentät, uimarannat, ladut ja ulkoilureitit) kunnossapito ja rakentaminen.

2023 kunnostettiin kuntatekniikan oman henkilöstön voimin kolme leikkipuistoa. Aiemmin kunnostukset kilpailutettu urakoitsijoilla. Tarkoitus jatkaa toimintaa myös tulevina vuosina.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Tulevan kauden suurimpia investointikohteita ovat Paassilta-Hopeakallio alueen esirakentaminen, Sorvasen asemakaava-alueen rakentaminen sekä Norolantien saneeraaminen. Käyttötalouden puolella tavoitteena on Soramäentien/Salpaharjuntien liikennevalojen kunnostaminen yhdessä Fintraficin kanssa. Soramontun koirapuistohanketta edistetään laatimalla yleissuunnitelma sekä rakennetaan koirapuisto 2024.

Tavoitteena on kehittää toimintaa uuden alueurakoitsijan kanssa hyvässä yhteistyössä siten, että saavutetaan tavoiteltu työn laatutaso.

Vastuualueen palvelusuunnitelma taloussuunnitelmavuosille 2025-2027

Palvelutuotanto jatkaa perustyön toteutusta talousarvioaramin mukaisesti.

Suunnitelmavuosien suurimpia investointeja ovat Sorvasen asemakaava-alueen rakentaminen ja Paassilta – Hopeakallio esirakentaminen. Lisäksi tulevina vuosina toteutetaan uusia asemakaava-alueita kaavoitusohjelman ja investointiohjelman mukaan (päivitykset vuosittain). Strategisen hankkeen mukaisesti tavoitellaan riittävää ennakkointia kaavojen valmistumisen ja rakentamisen väliin. Tällä hetkellä edetään kymmenvuotisen investointiohjelman pohjalta, jota päivitetään vuosittain.

Erittely vastuualueen määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Kuntatekniikka

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	384 168 €	357 500 €	361 500 €
Valmistus omaan käyttöön	73 343 €	50 000 €	50 000 €
Toimintakulut	-2 550 068 €	-2 740 500 €	-2 792 100 €
TOIMINTAKATE	-2 092 558 €	-2 333 000 €	-2 380 600 €

Palkkakustannusten nousu

- 52 000 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kuntatekniikka			
Katujen rakentaminen ja perusparantaminen, km	2,0	1,5	0,9
Kevyen liikenteen väylien rakentaminen ja perusparantaminen, km	1,0	0,3	0,0
Leikkipaikkojen rakentaminen ja perusparantaminen, kpl	2	2	3
Liikuntapaikkojen ja -alueiden hoitokustannukset, t€ (netto)	496	506	627

Tuloslaskelma

Sitovuus valiokuntaan nähden on toimintakate.

Kuntatekniikka

	TP2022	TA2023	TA2024
Toimintatuotot	384 168 €	357 500 €	361 500 €
Myyntituotot	57 419 €	71 000 €	51 000 €
Maksutuotot	83 925 €	72 000 €	79 000 €
Vuokratuotot	63 471 €	54 500 €	61 500 €
Muut toimintatuotot	179 353 €	160 000 €	170 000 €
Valmistus omaan käyttöön	73 343 €	50 000 €	50 000 €
Toimintakulut	-2 550 068 €	-2 740 500 €	-2 792 100 €
Henkilöstökulut	-594 139 €	-628 500 €	-731 000 €
Palvelujen ostot	-1 429 443 €	-1 563 600 €	-1 550 100 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-313 891 €	-322 600 €	-338 600 €
Muut toimintakulut	-212 595 €	-225 800 €	-172 400 €
TOIMINTAKATE	-2 092 558 €	-2 333 000 €	-2 380 600 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 €	0 €	0 €
VUOSIKATE	-2 092 573 €	-2 333 000 €	-2 380 600 €
Poistot ja arvonalentumiset	-2 969 804 €	-2 759 900 €	-2 570 400 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-5 062 377 €	-5 092 900 €	-4 951 000 €

Kehitys- ja kaavoituspalvelut

Vastuuhenkilö: Ilkka Korhonen

Vastuualuepäällikön katsaus

Kehitys- ja kaavoituspalvelujen vastuualueelle kuuluvat kunnan kehittäminen kaavoituksellisin keinoin laatimalla yleis- ja asemakaavoja, joilla varmistetaan riittävä tonttireservi huomioiden kunnan kasvusuunnat. Palveluihin kuuluvat maankäytön tehtävät, joista merkittävien on maanhankinta ja tonttimyynti/vuokraus. Paikkatietopalvelut liittyvät molempiin päätehtäviin sekä kunnan yleisiin paikkatietotarpeisiin tukipalveluina.

Vuoden 2023 keväällä aloitti kaavoituksessa kaavasuunnittelija, joka oli kaavoituksen lisäresurssiksi päätetty osana strategisia hankkeita. Lisäresurssilla mahdollistetaan strategisten tavoitteiden mukaisesti tonttituotannon kasvattaminen vastaamaan strategisia kasvulinjauksia.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Vuoden 2024 kaavoitusohjelmassa jatketaan vuonna 2023 alkaneita mittavampia kaavoitushankkeita, joilla saadaan lisättyä tonttimäärää. Keskeisimpiä kunnan kaavoitustöitä vuonna 2024 ovat kuntakeskuksessa keskuskortteleiden, Salpakankaan koulun ympäristön ja Mallasharjun asemakaavamuutokset. Vesikansassa Vähäselänojan ja Norolanpellon asemakaavat sekä Nostavassa Kyyhkylä I asemakaavat. Lisäksi asuinalueen asemakaavoitusta tehdään Hämeenkosken keskusta-alueelle päivittämällä ja laajentamalla nykyistä kaavaa. Näillä asemakaavoituskohteilla luodaan Hollolan lähivuosien kasvusuunnille runsaasti erimuotoisille asumisen toteuttamistavoille tontteja.

Suurin yksittäinen asuntojen määrän kasvu saavutetaan keskuskorttelien asemakaavamuutoksella, jolla tavoitellaan palvelutoimintojen lisäksi noin 10 000 k-m² asumiselle. Kyseiset kohdealueet eivät kuitenkaan vastaa pidemmän aikavälin tonttituotannon tarpeita strategisen tavoitteiden mukaisesti ja siksi kasvusuuntien maanhankinta on hyvin merkittävässä roolissa tulevien vuosien asuin- ja yritysalueiden kaavoituksen mahdollistamiseksi. Yritysalueen asemakaavoituksessa ensivuoden kohteita ovat Kukonkoivun yritysalueen laajentaminen luoteisosaan, Paassillan alueen kasvattaminen valtatievarressa ja Hopeakallion yritysalueen tontin laajennus.

Vuonna 2023 maata ostettiin Kukonkoivun yritysalueen tavoiteltavalta luoteisosan kasvusuunnalta noin 21 ha ja lisäksi aluehankinnat tulevat laajenemaan kyseisen alueen pohjoisosassa noin 35 ha vuodenvaihteessa. Miekkion pidemmän aikavälin kasvun mahdollistavana alueena kunta hankki noin 41 hehtaaria maata läheltä Lahden puolelle sijoittunutta teollisuusaluetta. Vesikansasta kunta osti maata noin 13 ha.

Yleiskaavoituksessa vuonna 2023 strateginen yleiskaava sai lainvoiman. Keskeinen pidemmän aikavälin kasvun mahdollistava Nostavan alueen osayleiskaavan laadinta aloitetaan vuonna 2024. Kyseinen Nostavan alue tulee olemaan kuntakeskuksen kasvusuunta ja kaavalla tavoitellaan rautatieaseman toteuttamista Hollolaan. Näin lisätään julkisen liikenteen käyttöä ja saavutettavuutta.

Vuonna 2023 lainvoiman sai vaihemaakuntakaava, joka mahdollistaa kierrätyspuiston sijoittumisen selvittämisen ja kaavoittamisen yksityiskohtaisemmassa kuntakaavoituksessa osayleis- ja asemakaavalla kunnan asiasta erikseen tehtävän päätöksen perusteella.

Vastuualueen palvelusuunnitelma taloussuunnitelmavuosille 2025-2027

Kaavoitusohjelman mukaisesti jatketaan tonttimäärien tuotannon lisäystä, joka mahdollistetaan lisääntyneellä maanhankinnalla edellisen vuoden mukaisesti. Vuonna 2024 alkaneet mittavat kaavahankkeet jatkuvat taloussuunnitelmavuosilla. Kaavoitusohjelman kaavatöiden tonttimäärät siirtyvät taloussuunnitelmavuosien aikana erikseen linjattavilta osa-alueilta kunnallistekniikan toteutukseen.

Uusia asuinalueiden kaavoituskohteita taloussuunnitelmavuosille on Kyyhkylä II ja Kyyhkylä III osa-alueet, pinta-altaan yli 30 hehtaaria. Näiden tonttimääräarvio on noin 140 ja asukasmäärä on noin 350.

Jotta pidemmän aikavälin kasvu mahdollistuu, tulee kunnan hankkia aiempia vuosi enemmän maata tulevia kaavoitustarpeita varten.

Arvio määrärahan jakautumisesta palveluittain

Kaavoitus

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	0 €	10 000 €	10 000 €
Toimintakulut	-657 320 €	-660 600 €	-1 095 200 €
TOIMINTAKATE	-657 320 €	-650 600 €	-1 085 200 €

Maaomaisuuden hallinta ja paikkatieto

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	904 411 €	868 000 €	948 900 €
Toimintakulut	-728 437 €	-933 600 €	-771 800 €
TOIMINTAKATE	175 974 €	-65 600 €	177 100 €

Metsätalous

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	182 107 €	220 000 €	550 000 €
Toimintakulut	-38 104 €	-57 000 €	-47 500 €
TOIMINTAKATE	144 003 €	163 000 €	502 500 €

Erittely vastualueen määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Nostavan seudun yleiskaavaselvitys kulun lisäys	+ 450 000 €
Maanvuokratulojen lisäys	+ 81 000 €
Rakennusten purkukustannukset hankituilta maa-alueilta kulun vähennys	- 150 000 €
Puunmyyntitulojen lisäys	+ 330 000 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaavoitus			
Uusia kaavoitettuja tontteja (Erillispientalo), kpl	44	60	125
Uutta rakennusoikeutta (Asuinpientalo, Rivitalo), k-m ²	3 044	2 500	15 000
Uutta rakennusoikeutta (Kerrostalo, sis. liikehuoneistoja), k-m ²	0	0	17 000

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Maaomaisuuden hallinta ja paikkatieto			
Raakamaan hankinta, hehtaaria	19,8	25	50
Tonttireserviä (Erillispientalo) yht. kpl	349	350	470
Tonttireserviä (Asuinpientalo, Rivitalo), yht. k-m ²	42 867	40 000	55 000
Tonttireserviä (Kerrostalo, Asuin- ja liikehuoneisto) yht. k-m ²	22 060	22 000	39 000
Tonttireserviä (Teollisuus- ja varastorak.) yht. ha	42	43	43
Tonttireserviä (Liike- ja toimistorak.) yht. ha	14	14	14
Tonttireserviä (Tavaraliikenneterminaali) yht. ha	65	65	65
Tonttireserviä (Palvelurak.) yht. ha	1	1	1

Uusia erillispientalotontteja annettu luovutukseen	7	30	30
Myyty tai vuokrattu (Erillispientalo), kpl	7	30	30
Myyty tai vuokrattu (Asuinpientalo, Rivitalo), k-m2	0	1 800	1 800
Myyty tai vuokrattu (Kerrostalo, Liikehuoneisto), k-m2	0	2400	2400

Tuloslaskelma

Sitovuus valiokuntaan nähden on toimintakate.

Kehitys- ja kaavoituspalvelut

	TP2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	1 086 518 €	1 098 000 €	1 508 900 €
Myyntituotot	194 963 €	240 000 €	570 000 €
Maksutuotot	16 600 €	16 000 €	16 000 €
Vuokratuotot	853 444 €	820 000 €	900 900 €
Muut toimintatuotot	21 512 €	22 000 €	22 000 €
Toimintakulut	-1 423 862 €	-1 651 200 €	-1 914 500 €
Henkilöstökulut	-678 583 €	-653 600 €	-758 000 €
Palvelujen ostot	-577 703 €	-739 800 €	-940 100 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 549 €	-8 400 €	-8 400 €
Avustukset	-107 000 €	-107 000 €	-107 000 €
Muut toimintakulut	-51 026 €	-142 400 €	-101 000 €
TOIMINTAKATE	-337 344 €	-553 200 €	-405 600 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 456 €	0 €	0 €
VUOSIKATE	-340 799 €	-553 200 €	-405 600 €
Poistot ja arvonalentumiset	-7 172 €	-8 300 €	-7 900 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-347 971 €	-561 500 €	-413 500 €

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuhenkilö: Pekka Laitinen

Vastuualuepäällikön katsaus

Rakennus- ja ympäristövalvonnan toiminta perustuu lakisääteisiin viranomaistoimintetehtäviin, kuten esim. lupa-asioiden käsittelyyn sekä erilaisiin valvontatehtäviin. Ympäristövalvonta toteuttaa osaltaan ympäristönsuojelun yleistä edistämistä, rakennusvalvonta rakentamisen yleistä ohjausta ja neuvontaa. Rakennusvalvonta hoitaa myös kunnalle säädettyjä tehtäviä rakennus- ja huoneistotietojen ylläpidossa ja väestötietojärjestelmään toimittamisessa.

Jatkuvat lainsäädäntömuutokset määrittävät viranomaistoiminnan muutoksia. Laajimpana muutoksena valmistaudutaan 2025 alussa voimaan tulevaan uuteen rakentamislakiin, joka muuttaa rakentamisen lupajärjestelmää kokonaan uudelleen. Digitalisaatiota edistetään jatkamalla arkistojen digitointia sekä lisäämällä sähköisten asiointipalvelujen käyttöastetta.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan henkilöstömäärä säilyy ennallaan. Vakituisten henkilöstön lisäksi ympäristövalvonnassa on täytettyä vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektia varten perustettu määräaikainen virka 2024 loppuun saakka.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Lakisääteisten perustehtävien ohella rakennusvalvonnassa valmistaudutaan 2025 voimaan tulevaan uuteen rakentamislakiin, joka muuttaa rakentamisen lupajärjestelmää ja rakennustietojen ylläpitoa oleellisesti nykyisestä. Muutos edellyttää rakennusvalvonnan toiminnan laajaa läpikäymistä sisältäen mm. kunnan rakennusjärjestyksen uusimisen, kunnan hallintosäännön, rakennusvalvonnan taksan ja kaikkien asiakasohjeiden päivittämisen, sekä merkittäviä muutoksia tietojärjestelmiin.

Arkistojen digitointia jatketaan ja edistetään digitoitujen arkistoaineistojen saatavuutta sähköisen myyntipalvelun kautta. Edellisinä vuosina toteutetun rakennustietojen kiinteistöveroselvityksen osalta tietojen rekistereihin siirtäminen valmistuu 2024 aikana ja tietojen välittymisen laadunvarmistus voidaan suorittaa koko projektin osalta.

Ympäristövalvonnan toiminta pohjautuu 2022-2025 välille hyväksytyyn valvontasuunnitelmaan ja vuosittain hyväksyttäviin tarkempiin valvontaohjelmiin. Toiminta keskittyy 2024 viranomaistehtäviin. Vireillä on useita vaativia maa-aines- ja ympäristölupa-asioita, jotka edellyttävät työpanoksen keskittämistä lupa-asioihin. Työtilanteen mahdollistaessa osallistutaan myös edistämistehtäviin ja annetaan ympäristönsuojelun asiantuntija-apua projektiasiantuntijalle hanke- ja projektitehtävissä, kuten esim. strategiaan ohjelmiin perustuvan "monta luontoa"-ohjelman toteutuksessa.

Vesistötyötä toteutetaan yhteistyönä alueen vesistötyöhön keskittyneiden yhteisöjen kanssa. Hollolan vesistövisio 2020-2025 -ohjelman päivittämistä suunnitellaan 2024 aikana.

Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektia jatketaan yhteistyössä vesihuoltolaitoksen ja LahtiAquan kanssa. Vapautushakemusten käsittelyä jatketaan ja hallintopakkomenettelyillä pyritään edistämään reagoimattomien kiinteistöjen tilannetta. Projektia varten perustettu määräaikainen virka päättyy 2024 vuoden lopussa, joten projektissa on pyrittävä minimoimaan sen jälkeiselle ajalle jatkuvia jatkotoimenpiteitä.

Vastuualueen palvelusuunnitelma taloussuunnitelmavuosille 2025-2027

Uuden rakentamislain voimaantulo 2025 määrittää keskeisimmät muutokset rakennusvalvonnan toiminnassa. Digitalisaatio ja tietomallimuotoiset aineistot edellyttävät jatkuvaa tietojärjestelmien ja tiedonhallinnan sekä osaamisen kehittämistä. Rekisterien ylläpidon ja tietojen laadun merkitys kasvaa, kun tietojen hyödyntäminen eri käyttötarkoituksiin monipuolistuu. Arkistojen digitointi valmistuu suunnitelmavuosien aikana, ja aineistojen myyntipalvelun ja sähköisen arkistoinnin integraatio edellyttää lisää kehitystyötä vanhimpien lupa-aineistojen osalta.

Rakennustietojen kiinteistöveroselvitysten kokonaisvaikutukset kiinteistöverotukseen ovat arvioitavissa suunnitelmavuosien aikana. Strategisten ohjelmien mukaisten maanhankinta-, kaavoitus- ja asukasmäärätavoitteiden toteutuessa myös rakentamisen määrän kasvu vaikuttaisi toimintaan ja talouteen.

Ympäristövalvonnan toiminta pohjautuu 2022-2025 välille hyväksytyyn valvontasuunnitelmaan ja vuosittain hyväksyttäviin tarkempiin valvontaohjelmiin. Suunnitelmakauden alussa tulee valmistella seuraavan kauden valvontasuunnitelmaa 2026 vuodesta eteenpäin.

Vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen projektista jää mm. liittymisvelvollisuuksien määräaikaisten valvontaa sekä muutoksenhakukäsittelyjä, mitkä kuormittavat työtilannetta, koska projektiin kohdistettua määräaikaista henkilöresurssia ei ole enää käytettävissä.

Vesistötyötä ohjaavan Vesistövisio 2025 –ohjelman päivittäminen on ajankohtaista suunnitelmakauden alussa. Myös kunnan ympäristönsuojelumääräysten päivittämisen ennakoidaan tulevan ajankohtaiseksi.

Strategisten ohjelmien mukaisten maankäytön ja elinkeinotoiminnan tavoitteiden toteutuessa yritystoimintaan liittyvien lupa- ja valvontatehtävien määrän odotetaan kasvavan. Elinkeinorakenteen monipuolistuminen ja kiertotalouden toiminnan yleinen kasvu lisäävät uusiin toimialoihin liittyviä asioita. Ympäristötietoisuuden yleinen muutos aiheuttaa asiakkaiden odotusten ja vaatimustason kasvua ympäristönsuojelun toiminnalta.

Arvio määrärahan jakautumisesta palveluittain

Rakennusvalvonta

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	152 637 €	249 000 €	205 000 €
Toimintakulut	-462 137 €	-463 000 €	-449 700 €
TOIMINTAKATE	-309 500 €	-214 000 €	-244 700 €

Ympäristönsuojelu

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	44 703 €	50 000 €	50 000 €
Toimintakulut	-338 690 €	-385 000 €	-432 200 €
TOIMINTAKATE	-293 987 €	-335 000 €	-382 200 €

Erittely vastuualueen määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Rakennusvalvonnan lupamaksutulojen väheneminen	- 45 000 €
Henkilöstökulujen kasvu (ymp.suojelussa lisäyksenä 1 määräaikainen virka 2024 ja kehityspäällikön palkkakustannuksesta osa kohdistetaan rakennusvalvontaan)	+ 80 000 €
Palvelujen ostojen väheneminen (palveluna hankittu kiinteistöveroselvitys valmistuu)	- 50 000 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Rakennusvalvonta			
Rakennuslupien ja ilmoitusten määrä, kpl	265	310	280
Valmistuneet asunnot, kpl	44	50	40
Asuinrakennukset myönnettyissä luvissa, k-m2	4 623	8 000	6 000
Vapaa-ajan rakennukset myönnettyissä luvissa, k-m2	1 166	800	800
Palvelu- ja liikerakennukset myönnettyissä luvissa, k-m2	148	2 000	2 000
Teollisuus- ja varastorakennukset myönnettyissä luvissa, k-m2	137	2 000	2 000

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Ympäristönsuojelu			
Ympäristölupapäätökset, kpl	1	3	3
Maa-aineslupapäätökset, kpl	3	1	1
Valvontaohjelman mukaiset ympäristö- ja maa-aineslupien tarkastukset, kpl	23	30	30
Vireillä olevat hallintovireillepanot, kpl	12	20	20

Tuloslaskelma

Sitovuus valiokuntaan nähden on toimintakate.

Rakennus- ja ympäristövalvonta

	TP2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	197 340 €	299 000 €	255 000 €
Myyntituotot	8 042 €	4 000 €	5 000 €
Maksutuotot	189 298 €	295 000 €	250 000 €
Toimintakulut	-800 827 €	-848 000 €	-881 900 €
Henkilöstökulut	-461 398 €	-452 700 €	-535 900 €
Palvelujen ostot	-234 207 €	-290 300 €	-244 700 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 819 €	-3 300 €	-2 700 €
Avustukset	-70 000 €	-78 000 €	-78 000 €
Muut toimintakulut	-33 403 €	-23 700 €	-20 600 €
TOIMINTAKATE	-603 487 €	-549 000 €	-626 900 €
Rahoitustuotot ja -kulut	6 €	0 €	0 €
VUOSIKATE	-603 481 €	-549 000 €	-626 900 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-603 481 €	-549 000 €	-626 900 €

Ruoka- ja siivouspalvelut

Vastuhenkilö: Helena Simolin

Vastuualuepäällikön katsaus

Ruoka- ja siivouspalvelut tuottavat lakisääteisiä ateriapalveluita kunnan koulujen ja päiväkotien asiakkaille, ja yhteisesti sovitun laatutason mukaista puhtautta kunnan kiinteistöissä, lukuun ottamatta Heinsuon ja Kalliolan elinkaarikouluja.

Ruoka- ja siivouspalvelujen ja hyvinvoinnin palvelualueen palvelusopimuksen sisältö on tarkemmin avattu palvelukuvauksissa, joissa on määritelty toiminnan tavoitteet, vastuut ja velvoitteet. Palvelukuvaukset päivitetään vuosittain yhteistyössä hyvinvoinnin palvelualueen kanssa.

Jatkuvaan resurssihaasteeseen on saatu helpotusta vuoden 2023 aikana rekrytoimalla viisi uutta työntekijää. Vastaavasti vuoden 2023 aikana useamman vakituisessa työsuhteessa olevan henkilön siirtyminen osa-aikaiseen työsuhteeseen määrääjäksi tai pysyvästi tuo uuden haasteen vuodelle 2024. Osatyökykyisyys on aiheuttanut vajeen henkilötyövuosissa, tähän pyritään vastaamaan työaikajärjestelyillä ja jatkuvalla rekrytoinnilla.

Ruoka- ja siivouspalveluissa jatketaan säännöllisten sisäisten asiakaskyselyjen toteuttamista. Saadun palautteen pohjalta toimintaa parannetaan asiakastoiveiden mukaisesti. Toiminnassa tehtävät parannukset ja muutokset dokumentoidaan ja tuodaan tiedoksi asiakkaille kunnan verkkosivuilla. Tulokset ja tarvittavat muutokset käydään myös vuosittain läpi hyvinvoinnin palvelualueella esimiesryhmässä.

Ruokahävikin vähentämiseksi koulujen ylijäämäruokaa jaetaan seurakunnan kautta. Lisäksi syksyllä 2023 ylijäämäruoan jakamista laajennettiin ja aloitettiin yhteistyö vapaa-aikapalvelujen Osuman kanssa. Ylijäämäruokaa jaetaan sitä tarvitseville kuntalaisille. Hävikkiruoan vähentämiseksi ylijäämäruoan jakoa kehitetään saatujen kokemusten pohjalta vuoden 2024 aikana.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Hyvän asia- ja tehtäväkeskeisen toiminnan lisäksi henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen ovat edelleen keskiössä. Esihenkilöiden työn tukeminen edesauttaa henkilöstöjohtamisessa.

Muutamia nostoja, joita jatketaan myös tulevina vuosina

- luomutuotteiden käyttöä lisätään mm. maitotaloustuotteiden osalta
- jokaisella viikolla tarjotaan lasten valitsemia suosikkiruokia, jotka merkitään ruokalistalle hymy hymiöllä
- kasvisruokien vaihtelevuuteen, makuun ja proteiiniin lähteeseen panostetaan, kasvisruoka merkitään ruokalistalle vihreällä lehdellä
- jokaisella viikolla on kasvisruokapäivä
- paikallisia tuotteita tarjotaan joka viikko.

Vastuualueen palvelusuunnitelma taloussuunnitelmavuosille 2025–2027

Ruokakuljetuskilpailutus toteutettiin vuonna 2023. Kuljetussopimus on voimassa 2024–2027 ja mahdolliset kaksi optiovuotta. Ruokakuljetuksen hankintakustannus on noin 400 t€ ja lisäksi mahdolliset indeksikorotukset.

Elintarvikehankinnoissa on sitouduttu Hanselin puitesopimukseen vuosille 2024–2027. Uusi sopimus tulee voimaan 1.2.2024 lähtien. Puitesopimus mahdollistaa elintarvikkeiden hankinnan paikallisilta tuottajilta, jos hinta on kilpailukykyinen, vastuullisuusasiat ovat kunnossa ja tuotteiden jalostusaste vastaa tarvetta. Elintarvikkeiden neljän (4) vuoden hankintakustannuksiksi on arvioitu noin 3 M€.

Paikallisten yrittäjien kanssa käydään neuvotteluja mahdollisesta yhteistyöstä vuosille 2024–2027.

Puhtaanapitotarvikkeiden osalta on sitouduttu Hansel puitesopimukseen vuosille 2024–2026. Uuden sopimuksen aloitusajankohta on 1.6.2024 alkaen ja arvioidut hankintakustannukset hankintakaudelle ovat noin 300 t€.

Työn ja toiminnan kehittäminen on jatkuvaa mm. asiakkaalta saatavien palautteiden perusteella.

Arvio määrärahan jakautumisesta palveluittain

Siivouspalvelut

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	1 099 004 €	1 215 100 €	1 174 800 €
Toimintakulut	-1 084 229 €	-1 185 400 €	-1 157 800 €
TOIMINTAKATE	14 774 €	29 700 €	17 000€

Ruokapalvelut

	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	2 623 217 €	2 924 800 €	2 958 000 €
Toimintakulut	-2 606 624 €	-2 924 800 €	-2 958 000 €
TOIMINTAKATE	16 593 €	0 €	0 €

Erittely vastualueen määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Siivouspalvelun tulojen vähennys siivottavien kiinteistöjen vähentyessä	- 40 000 €
Siivouspalvelun kulujen vähennys	- 28 000 €
Ruokapalvelun tulojen kasvu menojen suhteessa	+ 33 000 €
Ruokapalvelun kustannusten nousu	+ 33 000 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Siivous- ja ruokapalvelu			
Siivouksen kokonaiskustannukset €/siiv.m ² /pv	0,11	0,11	0,11
Ruokapalvelu, kouluaterian keskihinta/€	2,81	2,95	2,98

Tuloslaskelma

Sitovuus valiokuntaan nähden on toimintakate.

Siivous- ja ruokapalvelut

	TP2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	3 722 221 €	4 139 900 €	4 132 800 €
Myyntituotot	3 722 221 €	4 139 900 €	4 132 800 €
Toimintakulut	-3 690 854 €	-4 110 200 €	-4 115 800 €
Henkilöstökulut	-1 933 292 €	-2 211 000 €	-2 370 400 €
Palvelujen ostot	-481 067 €	-529 500 €	-454 900 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-878 331 €	-934 600 €	-958 600 €
Muut toimintakulut	-398 163 €	-435 100 €	-331 900 €
TOIMINTAKATE	31 367 €	29 700 €	17 000 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 €	0 €	0 €
VUOSIKATE	31 363 €	29 700 €	17 000 €
Poistot ja arvonalentumiset	-27 044 €	-31 300 €	-38 200 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	4 319 €	-1 600 €	-21 200 €

Vesihuoltolaitos

Vastuhenkilö: Riiikka Johansson

Vastuualuepäällikön katsaus

Hollolan vesihuoltolaitos vastaa kunnan yleisen vesihuollon huolehtimisesta vesihuoltolain ja muun lainsäädännön mukaisesti. Hollolan kunta on sopinut vesihuoltopalvelujen tuottamisesta Lahti Aqua Oy:n kanssa konsessiosopimukseen perustuen vuodesta 2008 alkaen. Nykyinen sopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun asti, minkä jälkeen sitä voidaan jatkaa 5 vuoden jaksoissa. Hollolan vesihuoltolaitos omistaa vedenottamot, talousvesi-, jätevesi- ja hulevesiverkostot sekä Hämeenkosken jätevedenpuhdistamon ja vastaa investointien suunnittelusta, toteutuksesta ja rahoituksesta.

Vastuualueen palvelusuunnitelma vuodelle 2024

Vesihuoltolaitos huolehtii vedenhankinnasta ja jakelusta sekä viemäröinnistä kunnan hyväksymällä toiminta-alueella, jonka päivittämistä tulisi tarkastella vuoden 2024 aikana uudet asemakaava-alueet huomioiden.

Laitoksen toimintakulut katetaan palveluja käyttäviltä asiakkailta perittävin vesihuoltomaksuin. Vedenkulutuksen ja sitä kautta käyttömaksutulojen laskiessa, mutta toimintakulujen noustessa tulee varautua hinnaston korotukseen vuoden 2024 aikana niin, että muutos tulisi voimaan 1.1.2025 alkaen.

Ympäristönsuojelun vesihuoltoverkostoihin liittymiskehotushankkeen jatkuminen parantaa osaltaan vesihuoltolaitoksen tuloja, mutta aiheuttaa osaltaan myös investointitarpeita, koska vesihuollon toiminta-alueella kaikille kiinteistöille ei ole vielä rakennettu liittymismahdollisuutta vesihuoltoverkostoihin.

Lahti Aqua Oy:n perimät palvelumaksut perustuvat vedenkulutukseen, jätevesimääriin, verkostopituuksiin sekä Lahden jätevedenkäsittelyn kustannuksiin. Palvelumaksujen yksikköhinnat on sidottu kuluttajaindeksiin, joka on ollut selvästi nousussa, jolloin niiltä osin palvelumaksut tulevat nousemaan. Jäteveden virtaamaosuuksiin tulee vuodesta 2024 alkaen vaikuttamaan Kärkölän jätevesien johtaminen Lahteen käsiteltäviksi. Lahti Aqua Oy:n palvelumaksujen muodostumista, ennusteita ja toteutumista seurataan yhteistyöryhmän kokouksissa. Toteumaa on kuitenkin vaikea arvioida kuluvan vuoden aikana, jolloin lopulliset palvelumaksut selviävät vasta vuodenvaihteen jälkeen.

Vuoden 2024 palveluiden ostojen on arvioitu laskevan edellisestä vuodesta. Vuonna 2023 toteutettiin Salpakankaan entisen jätevedenpuhdistamon (nyk. Komolan) valvomorakennuksen purkaminen (kustannusvaraus 150 000 €).

Tulevan kauden suurimpia investointikohteita ovat Sorvasen asemakaava-alueen ja Hakosillan Pennasantien ja Naavapolun vesihuoltoverkoston rakentaminen sekä Norolantien hulevesiviemäröinnin rakentamisen ja vesihuollon saneeraamisen jatkaminen. Lisäksi saneerataan Salpakankaan teollisuusalueen vesihuoltoverkostoja ja jätevesipumppaamoita. Vesihuollon verkostoinvestoinnit rakennutetaan yhteistyössä kuntatekniikan kanssa tai ostopalveluna. Laitosinvestointien rakennuttamisessa hyödynnetään Lahti Aqua Oy:n erityisosaamista.

Vastuualueen palvelusuunnitelma taloussuunnitelmavuosille 2025-2027

Vesihuoltolaitoksen tulot riippuvat vedenkulutuksesta sekä liittymismaksuista, jotka vaihtelevat vuosittain myös maailmanlaajuisista kriiseistä ja taloustilanteesta johtuen. Vettä runsaasti kuluttavan teollisuuden saaminen (esim. vesipullottamo) kuntaan parantaisi vesihuoltolaitoksen tuloja.

Lahti Aqua Oy:n palvelumaksujen muodostumista, ennusteita ja toteutumista seurataan yhteistyöryhmän kokouksissa, mutta palvelumaksujen ennustaminen on haasteellista. Maksut perustuvat pääosin vedenkulutukseen ja jätevesimääriin, jotka voivat vaihdella vuosittain mm. sääolosuhteista johtuen. Energiakriisin ja kuluttajaindeksin muutokset vaikuttavat palvelumaksuihin. Jätevedenkäsittelyn palvelumaksuihin vaikuttaa Lahden puhdistamoiden mahdolliset laajennus- ja saneeraustarpeet, joita voi laukaista mahdollisten isompien elintarvikeyritysten sijoittuminen alueelle sekä lainsäädäntömuutokset käsittelyvaatimusten kiristämisestä.

Vesihuolto on kriittinen peruspalvelu, jonka investointeihin vaikuttavat useat eri tekijät. Hollolan vesihuoltolaitokselle kohdistuu suuria investointitarpeita uusien asemakaava-alueiden rakentamisesta ja etenkin vanhenevan verkoston saneeraustarpeista, jotta nykyinen hyvä toimintavarmuus voidaan turvata.

Vesihuoltolaitoksen taloutta seurataan tulojen ja menojen sekä investointitarpeiden perusteella. Tarpeen mukaan kuluttajilta perittäviä vesihuoltomaksuja tarkastetaan.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut

	Toteuma	Ennuste	Tavoite
	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Vesihuoltolaitos			
Laskutettava vesimäärä, 1000 m ³	834	850	830
Laskutettava jätevesimäärä, 1000 m ³	797	820	800
Liittyjäkiinteistöjen määrä, kpl	4 643	4 670	4 700
Vesimaksu, €/m ³ (alv. 0%)	1,57	1,57	1,57
Investoinnit/liikevaihto (%)	59	50	50

Tuloslaskelma

Sitovuus valiokuntaan nähden on tilikauden yli-/alijäämä.

Hollolan Vesihuoltolaitos

	TP2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot	4 674 154 €	4 852 500 €	4 621 700 €
Myyntituotot	4 630 487 €	4 852 500 €	4 621 700 €
Tuet ja avustukset	43 667 €	0 €	0 €
Toimintakulut	-2 500 808 €	-2 759 500 €	-2 558 400 €
Henkilöstökulut	-84 678 €	-141 300 €	-74 300 €
Palvelujen ostot	-2 251 507 €	-2 479 500 €	-2 335 400 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-155 213 €	-130 300 €	-140 300 €
Muut toimintakulut	-9 411 €	-8 400 €	-8 400 €
TOIMINTAKATE	2 173 347 €	2 093 000 €	2 063 300 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-305 820 €	-307 900 €	-305 100 €
VUOSIKATE	1 867 527 €	1 785 100 €	1 758 200 €
Poistot ja arvonalentumiset	-1 927 736 €	-1 785 100 €	-1 758 200 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 927 736 €	-1 733 100 €	-1 758 200 €
Arvonalentumiset	0 €	-52 000 €	0 €
Poistoero, varausten ja rahastojen muutokset	4 631 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-55 578 €	0 €	0 €

Erittely vastualueen määrärahoissa ja tuloarvioissa huomioon otetuista muutoksista

Tulojen vähennys	- 230 000 €
Kulujen vähennys rakennusten PTS-korjaukset ja purkutyöt	- 180 000 €
Henkilöstökulujen vähennys	- 67 000 €
Poistojen lisäys	+ 25 000 €

Rahoituslaskelma

Hollolan Vesihuoltolaitos

	TP2022	TA 2023	TA 2024
Toiminnan rahavirta			
Tulorahoitus	1 867 527	1 785 100	1 758 200
Liikeliijäämä	245 611	307 900	305 100
Poistot ja arvonalennukset	1 927 736	1 785 100	1 758 200
Rahoitustuotot ja -kulut	-305 820	-307 900	-305 100
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0
Investointien rahavirta	-2 748 553	-3 500 000	-3 200 000
Investointimenot	-2 748 553	-3 500 000	-3 200 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-881 026	-1 714 900	-1 441 800
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	-4090	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	-4090	0	0
Lainakannan muutokset	1 409 090	1 675 000	2 883 600
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0	0
Pitkäaikaisen lainojen vähennys muilta	-475 000	-325 000	-325 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	1 884 090	2 000 000	3 208 600
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset	-523 973	39 900	0
Saamisten muutos kunnalta	0	39 900	0
Saamisten muutos muilta	-234 864	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-289 109	0	0
Rahoituksen rahavirta	881 027	1 714 900	1 441 800
Rahavarojen muutos	0	0	0

Hollolan Vesihuoltolaitos

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Toiminnan rahavirta			
Tulorahoitus	1 905 792	1 845 600	1 785 100
Liikelyljäämä	331 191	327 700	307 900
Poistot ja arvonalennukset	1 886 945	1 845 600	1 785 100
Rahoitustuotot ja -kulut	-312 343	-327 700	-307 900
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0
Investointien rahavirta	-3 024 208	-3 140 000	-3 500 000
Investointimenot	-3 024 208	-3 140 000	-3 500 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 118 415	-1 294 400	-1 714 900
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset	416 059	1 345 000	1 675 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	2 000 000	2 000 000
Pitkäaikaisen lainojen vähennys muilta	-625 000	-655 000	-325 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	1 041 059	0	0
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset	702 356	0	0
Saamisten muutos kunnalta	385 617	0	0
Saamisten muutos muilta	480 379	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-163 639	0	0
Rahoituksen rahavirta	1 118 415	1 345 000	1 675 000
Rahavarojen muutos	0	50 600	-39 900